

mucanje, ludost, neznanje, bezumnost. Ali zašto se nije trebalo zahvaliti Okelu, Teagu, Metopu, Arhiti, Hipokratu? Zašto nije priznao filozofskom dušom, iz ljubavi prema istini, ono što je od njih posuđivao. No ne bih htio, dok propovijedam da jednima od starih treba zahvaliti, a druge opravdavam, da se čini da napadam Aristotela, da drugi ne bi optužili mene za ono što ja njemu baš ne odobravam. Da nisam vođen mišlju da je Aristotel napisao gotovo sve svoje knjige na brzu ruku i da ih prije smrti nije dovoljno pregledao ili popravio i da ih je ostavio Teofrastu da ih popravi, žestoko bih ga mrzio. Ali, jer tako želim vjerovati, opravdavam nedosljednost tolikih onih pobijanja. Dovoljno sam uvjeren da bi muž najbistrija duha i pronicljiva prosuđivanja da je pregledao svoje knjige, učinio tolika i takva pobijanja umjerenijima i da bi ispravio njihovu nedosljednost.

Da su sačuvana djela, ili sva, ili bar više nego što ih imamo, onih starih koje je on pobijao, ova bi stvar možda bila posve jasna. Ali iz onih malobrojnih fragmenata koje nam je ostavila njihova, i ne manje naša, nepravedna sudbina i iz onoga što smo dobili predajom od kasnijih pisaca i iz svjedočanstava samog Aristotela, donekle ćemo pokazati, u kojim je stvarima <Aristotel> nepravedno i neprimjerno napadao stare. No to ćemo učiniti najpotpunije u suprotstavljanjima Platonu. Njegova su, naime, gotovo sva djela sačuvana. Kad ih budemo istraživali bit će jasno koliko taj veoma veliki muž nije htio biti suglasan sa starima i učiteljem Platom. Ali da bi to moglo biti korisnije, moramo ukratko ponoviti porijeklo znanosti.

Poznato je Filonu i Josipu⁷ i drugima mnogim poznatim grčkim piscima da je poslije potopa među Kaldejcima Zoroaster (bilo da je on bio Ham ili Hamov sin ili unuk) prvi njegovao ili obnovio mudrost. Od Kaldejaca ju je Abraham, za koga se čini da je bio u krvnom srodstvu sa Zoroastrom (kako smo šire pokazali u prvoj knjizi naše *Riznice <mudrosti>*) prenio u Egipat. Iz Egipta su je kasnije preko mora prenijela upravo četiri muža: Orfej iz Leibetre⁸, Tales iz Mileta, Pitagora sa Sama, Demokrit iz Abdere.

⁷ Josephus Flavius

⁸ Usp. PROCL. in Ti 3.168.10 – 14 Ὁρφεὺς δι' ἀπορρήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν ὄργιασθείς ἐν Λεβήθροις τοῖς Θρακίοις Αγλαοφάμω τελεστᾶ μεταδόντος ἦν περὶ θεῶν Ὁρφεὺς σοφίαν παρὰ Καλλιόπης τῆς μη τοδες ἐπινύσθη